

Udvikling af kosmetikerområdet

Uddannelsesudvalget for Frisører og Kosmetikere har fået udarbejdet to analyser om kosmetikernes erhvervsuddannelse, arbejdsfelt og fremtidige udvikling af uddannelsen. Nedenstående beskriver analysernes vigtigste konklusioner, som Uddannelsesudvalget ønsker at forelægge for Sundhedsudvalget.

Kosmetiske sygeplejersker skaber ændrede vilkår for kosmetikernes arbejdsfelt

Branchen for registrerede kosmetiske sygeplejersker har oplevet en markant vækst de seneste år. I 2020 var der 333 registrerede kosmetiske medhjælpere hos Styrelsen for Patientsikkerhed (i daglig tale kosmetiske sygeplejersker), og på tre år var antallet steget til 662 i 2023.¹ Ifølge en professor i Sundhedsøkonomi ved Syddansk Universitet skyldes denne stigning især bedre løn- og arbejdsforhold i den private sektor.²

For kosmetikerne er konsekvensen, at de kosmetiske sygeplejersker nu udfører nogle af kosmetikernes behandlinger. Det skyldes, at Styrelsen for Patientsikkerhed betragter autoriserede sundhedspersoner som en større garant for patientsikkerheden, da disse skal leve op til veldefinerede kompetencekrav og er underlagt tilsyn.³

Når kosmetiske sygeplejersker overtager kosmetikernes specialistbehandlinger, svinder deres kundegruppe ind, og branchen kan ikke overleve på negle-, vipper- og brynbehandlinger. Flere kosmetikermestre mener, at branchen risikerer at ophøre med at eksistere, blandt andet fordi kosmetiske sygeplejersker overtager deres indtjeningsgrundlag.⁴

Samtidig har det store samfundsmæssige konsekvenser, at dele af faggruppen sygeplejersker skifter branche, eftersom der er stor mangel på sygeplejersker i Danmark.

Kosmetikerne har stærk faglighed omkring hud og tilhørende produkter

Kosmetikernes uddannelse gør dem til hudspecialister. I uddannelsen er der bl.a. fokus på ansigtets og hudens anatomi, hudtyper, hudtilstande, permanente og periodiske anomalier og kontraindikationer til behandlinger i ansigtet. Det gør kosmetikerne i stand til at lave analyser af hud, ansigt, produkt- og apparatbrug.

Kosmetiske sygeplejersker har en efteruddannelse på 8 undervisnings- og eksamensdage⁵ Jordemødre og SOSU-assistenten kan med samme kortvarige efteruddannelse også blive registreret og arbejde som kosmetiske sygeplejersker. Ingen af

¹ <https://www.dr.dk/nyheder/indland/mens-det-offentlige-skriger-paa-sygeplejersker-valfarter-de-til-landets>

² <https://www.tv2kosmopol.dk/region-hovedstaden/botox-og-haarfjerning-flere-sygeplejersker-soeger-over-i-skoenhedsbranchen>

³ https://sus-udd.dk/wp-content/uploads/2024/08/Kosmetikeruddannelsens-fremtid_.pdf s. 22

⁴ <https://sus-udd.dk/wp-content/uploads/2023/08/Kosmetikerelevens-laeretid-og-indhold-i-uddannelsen-2023.pdf> s. 28

⁵ <https://nageacademy.dk/kursusindhold-og-pris/>

de tre nævnte faggrupper har samme grundige viden om hudens opbygning, apparatbrug og produkternes virkning som kosmetikerne.

Argumentet om, at autoriserede sundhedspersoner lever op til veldefinerede kompetencekrav, er således ikke i højsædet, når det gælder huden, som er både kosmetikernes og de kosmetiske sygeplejerskers arbejdsområde.

Fratagelse af behandlinger

Der er gennem årene udviklet nye behandlinger, som kosmetikere har indkøbt dyrt apparatur til, og som de efterfølgende har fået frataget muligheden for at anvende. Følgende er eksempler på behandlinger, som kosmetikere ikke længere må udføre: nåleepilering, frugtsyre med en pH-værdi under 3, elektrokosmetik (du-lac), HIFU ultralyd, IPL og laserbehandlinger etc.

Der er en vis uoverensstemmelse mellem, at ikke-hudspecialister kan blive uddannet i 8 dage og udøve risikofyldte behandlinger i huden, mens hudspecialister med en 2-årig uddannelse og en stor praksiserfaring ikke må anvende diverse apparatur og produkter.

Ifølge branchen arbejder kosmetikere i andre europæiske lande fortsat med disse behandlinger.⁶ Vi ønsker således behandlingerne tilbage til kosmetikerne i Danmark.

Kosmetikeruddannelsen bør udvikles

Skal branchen overleve på ordentlige vilkår, bør der ske ændringer i uddannelsen. Især vil udvikling og indførelse af certificeringer i forbindelse med konkrete behandlinger være en vigtig udvikling. Certificeringer sikrer, at patientsikkerheden er i højsædet. Det skaber øget tillid og tryghed til behandleren blandt kunder og myndigheder, og det giver mulighed for øgede priser.⁷ Samtidig højner det erhvervsuddannelsen til kosmetiker sammenlignet med private kosmetologuddannelser.

En anden anbefaling fra de omtalte analyser er, at det faglige niveau på den eksisterende uddannelse løftes til niveau 5 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. I dag ligger uddannelsen på niveau 4, og en hævelse af det faglige niveau vil skabe endnu dygtigere medarbejdere til branchen.⁸

Det anbefales ligeledes, at uddannelsen forlænges med et halvt år. Det giver grundigere uddannelse, og det vil give eleverne bedre tid i praktikken til at dygtiggøre sig i behandlingerne.⁹

⁶ Virksomheden pHformula producerer og sælger frugtsyre med en pH-værdi på 3 eller derunder til hudbehandlinger til kosmetologer i europæiske lande. De er dog nødsaget til at fremstille særlige produkter til det danske marked, da danske kosmetikere ikke må anvende deres almindelige produkter.

⁷ https://sus-udd.dk/wp-content/uploads/2024/08/Kosmetikeruddannelsens-fremtid_.pdf s. 24-26

⁸ https://sus-udd.dk/wp-content/uploads/2024/08/Kosmetikeruddannelsens-fremtid_.pdf s. 5-6 og 29

⁹ <https://sus-udd.dk/wp-content/uploads/2023/08/Kosmetikerelevs-laeretid-og-indhold-i-uddannelsen-2023.pdf> s. 11